

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Zlín

Inspekční zpráva

Mateřská škola, Babice, okres Uherské Hradiště

687 03 Babice 60

Identifikátor zařízení: 600 123 111

Zřizovatel: Obec Babice, Obecní úřad 687 03 Babice

Školský úřad Uherské Hradiště, Na Morávce 1037, 686 01 Uherské Hradiště

Termín konání orientační inspekce: 28. - 29. listopad a 1. prosinec 2000

Čj.	153 356/2000-11129
Signatura	oo3au113

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

V současné době je mateřská škola trojtřídní. Ke dni 30. září 2000 zapsáno celkem 64 dětí. V době inspekce byl stav zapsaných dětí nižší.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Řízené činnosti a spontánní činnosti

Výchovně vzdělávací práce vychází z Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy a jeho modifikovaných časově tematických plánů. Z dalších materiálů je pro plánování využíván výchovně vzdělávací projekt Zdravá mateřská škola. Ředitelka direktivně určuje z množství cílů daných v časově tematických plánech úkoly pro jednotlivé třídy, které si učitelky sestavují do týdenních tematických okruhů. Tento způsob však omezuje vlastní tvořivost učitelek a nedostatečně akceptuje podmínky v jednotlivých třídách. Na základě podkladů daných ředitelkou si učitelky mimo tyto týdenní tematické plány sestavují ještě plány dvouměsíční vycházející z projektu Zdravá mateřská škola. Jejich obsahová náplň i systém zpracování však odráží zřejmou nejasnost a nepochopení ze strany učitelek. Většina z nich si v rámci přípravy na každodenní vzdělávací činnost píše ještě vlastní přípravy. Z rozhovorů s pedagogickými pracovníci a následně ze sledovaných hospitací vyplynula nefunkčnost a praktická odtrženost takto pojatých plánů a příprav od reálné pedagogické situace. Záznamy v Přehledech výchovné práce vypovídají o nesystémovosti a neprovozanosti výchovné práce, a to jak v denních činnostech, tak i týdenních celcích. Stanovená témata nejsou sestavována do integrovaných celků, které by přirozeně postihovaly logické souvislosti, příčiny a následky. Ne vždy odpovídají formulace stanovených výchovně vzdělávacích úkolů současným trendům předškolní pedagogiky.

Pedagogický sbor tvoří pět pedagogických pracovníků včetně ředitelky. Všechny mají pedagogickou a odbornou způsobilost se zaměřením na předškolní pedagogiku, kterou získaly středoškolským studiem.

Přestože jsou prostory mateřské školy co do velikosti nadstandardní, nejsou vždy uspořádány a vybaveny účelně, což následně vede k přeorganizovanosti denního režimu. Ta se projevuje přecházením dětí z tříd v prvním patře do třídy v přízemí k polednímu jídlu a v případě hudebních činností ke klavíru. Dále společné řešení umýváren, šatny a stabilní ložnice pro dvě třídy vede k časovým prostojům a omezování spontánního a nenásilného uspokojování potřeb předškolních dětí. Vybavení mateřské školy je zastaralé, málo variabilní a podnětné, stabilní hrací kouty jsou jen po obvodu tříd, chybí pracovní kouty pro činnosti výtvarné a pracovní. Dekorativní doplňky nemají vždy žádoucí estetickou kvalitu. Vybavení hračkami, stavebnicemi, audiovizuální technikou, dětskou a odbornou literaturou je na standardní úrovni, avšak nabídka moderních, podnětných námětových a didaktických pomůcek je nedostatečná.

Denní režim je sestaven v souladu s psychohygienickými požadavky. Pravidelně se střídají činnosti spontánní s činnostmi řízenými. Každodenně jsou zařazovány tělovýchovné aktivity. Dostatečně je dbáno na pravidelný pobyt venku, tříhodinový interval mezi jídly je dodržován. Pitný režim je zaveden. V případě podávání svačinky a také při pravidelném podávání tekutin je třeba zlepšit organizaci, aby byla zajištěna potřebná hygiena. Individuální potřeba spánku dětí není zohledňována.

Spontánním herním aktivitám věnovaly všechny učitelky přiměřený časový prostor. Většinou převažovaly námětové hry ve skupinkách a činnosti individuální, především volné kreslení

u stolečků. Individuální práce učitelek s dětmi však po delší době ztrácela smysluplnost. Nejvýrazněji byla učitelkou ve třídě nejmladší věkové skupiny podporována schopnost dětí respektovat cizí i vlastní zájmy, vzájemně při hře spolupracovat a řešit konflikty. Vytvořená příznivá atmosféra byla prokazatelně založena na otevřených partnerských vztazích mezi učitelkou a dětmi, na jejím respektu k individualitě dětí a na posilování jejich pozitivních stránek osobnosti. Tyto pedagogické přístupy nebyly v dalších třídách až tak zřejmé. Větší prostor věnovaný individuální práci s dítětem nebo malou skupinkou dětí neumožňoval učitelkám pomáhat ostatním dětem ve třídě rozvinout tvořivé konstruktivní nebo námětové hry a usměrňovat jejich průběh. Ne vždy učitelky dokázaly nenásilně vstupovat do činností dětí, přijímat roli rovnocenného herního partnera a potlačovat tendence řídit hry pouze pokyny, či zákazy. Hospitace v řízených činnostech prokázaly, že učitelky ve své práci převážně využívají tradiční formy a metody práce. Zvolené metody však dětem neumožňovaly vždy plně a aktivně se do činností zařadit a uplatnit své zkušenosti, což bylo v některých případech důsledkem podcenění přípravné fáze a plánování vzdělávací činnosti. V malé míře byly navozovány situace, které by pozitivně stimulovaly kreativní prožívání a myšlení. Převažoval spíše dominantní přístup učitelek k dětem, a to především ve třídách nejstarších dětí. Tím byl omezen prostor pro spontánní verbální i neverbální komunikaci dětí, pro jejich vzájemnou kooperaci a přirozené uvolnění. Příznivější komunikační prostředí bylo vytvořeno ve dvou sledovaných řízených činnostech především využitím prvků tvořivé dramatiky.

Ve všech třídách je ze strany učitelek prokazatelné podporování samostatnosti dětí v oblasti sebeobsluhy, hygieny a získávání základních kulturně společenských návyků. V dostatečné míře se učitelky ve všech třídách věnují rozvoji pohybových dovedností dětí zařazováním tělovýchovných činností, i když je prostorové uspořádání tříd pro tyto účely málo vyhovující.

Učitelky motivovaly děti přirozeně předkládanými činnostmi a pomůckami. Méně již cílevědomě a situačně tyto aktivity rozvíjely. Ne všechny hodnotily projevy chování a jednání dětí jen pozitivně. V některých případech se spíše soustřeďovaly na vyhledávání chyb a nedostatků, čímž téměř nepovzbuzovaly dětskou sebedůvěru a snažení. Velmi citlivým způsobem a pedagogickým taktům působila učitelka v případě nejistoty či malé sebedůvěry dětí ve třídě nejmladší věkové skupiny.

Uplatňování verbálních projevů učitelek a dětí nebylo dostatečně vyvážené, úroveň vzájemné spolupráce však byla většinou dobrá. Dohoda o pravidlech jednání sice nebyla vytvořena, děti však přirozeně respektovaly nepsané zásady a chovaly se většinou bezkonfliktně. V některých sledovaných vztazích učitelek a dětí nebyla zřejmá otevřenost a vřelost, kamarádství a partnerství. Pro komunikaci měly děti vcelku dostatečný prostor, i když nebyl cíleně vytvářen učitelkami. Projevy dětí nebyly mnohdy dostatečně spontánní, v řízených činnostech převažoval zejména verbální projev dospělých a spíše manipulativní vedení.

Plánování a příprava vzdělávací činnosti jsou hodnoceny jako pouze vyhovující, personální podmínky jako velmi dobré, materiálně technické a psychohygienické jako průměrné.

Zvolené organizace, formy a metody vzdělávací činnosti, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou celkově hodnoceny jako průměrné.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Výchovně vzdělávací činnost je realizována rutinními postupy především ve volbě metod, forem a prostředků, se zatím velmi pozvolnou inovací obsahu v souladu se současnými trendy. Její úroveň také ovlivňuje nefunkčnost a neujasněnost plánování vzdělávací činnosti. Děti jsou vedeny spíše k podřizování se pokynům učitelek, než k samostatnosti ve

vystupování, tvořivosti a aktivitě. Celkově je kvalita vzdělávací činnosti hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Zpracovaná dlouhodobá koncepce i roční plán jsou maximalisticky pojaté a z toho důvodu téměř nerealizovatelné. Analýza dosavadní práce školy byla sice ředitelkou provedená, ovšem neodráží skutečnou situaci ve škole v oblasti personální, materiální i pedagogické. Kvalitativně nepostihuje dostatečně skutečné pedagogické problémy, jako jsou např. přeorganizovanost režimu, nedostatečná míra uvolněnosti programu, absence progresivních metod a forem práce, vzdělávacích přístupů, nejasnost a nejednotnost v plánování. V současné době není mateřská škola také připravena k realizaci projektu Zdravá mateřská škola. Vzhledem k velkému množství úkolů se stává plánování nepřehledné, neucelené, bez systému, návaznosti, provázanosti, chybí v něm jasně vymezené cíle. Podle zjištění z rozhovorů s učitelkami a studia třídní dokumentace není pedagogický kolektiv ztotožněn s koncepčními záměry ředitelky. Z jednání učitelek nebyla zřejmá vnitřní motivace, inspirace, kreativita a optimismus z dobře vykonané práce.

Plánování není systematické a funkční, má citelně slabá místa.

Organizování

Stanovený provoz mateřské školy odpovídá potřebám dětí i jejich rodičům. Ředitelka adresně delegovala kompetence na ostatní zaměstnance školy. Na svou zástupkyni přenesla kompetence, které jsou pouze v pravomoci a povinnostech ředitelky školy. Stanovený režim dne respektuje v zásadě psychohygienu předškolního věku. Vnitřní organizace a provoz je upraven zveřejněným vnitřním řádem, který je však třeba v některých oblastech aktualizovat. Povinná dokumentace je vedena funkčně a přehledně. Přístup ke všem potřebným informacím mají všechny pracovnice zajištěn formou pravidelných pedagogických porad. Ze zápisů z těchto porad je zřejmé, že zde nejsou řešeny jen podstatné nedostatky úrovně výchovně vzdělávací práce či plnění koncepčních záměrů školy, ale projednávají se zástupná témata či problémy týkající se oblasti pracovně právní nebo organizační, které mají být řešeny korektním způsobem individuálně s konkrétní osobou. To, zda jsou jinou formou, např. každodenním kontaktem s vedením školy potřebné informace předávány všem pracovním objektivně, úplně a včas, nebylo dostatečně prokazatelné. Rodiče jsou informováni prostřednictvím každodenního styku při předávání dětí, dále prostřednictvím nástěnky ve společné šatně. Další informace získávají na schůzkách oficiálně zaregistrovaného Sdružení rodičů a během společných akcí, které mateřská škola pořádá v rámci tradičních oslav a svátků. Spolupráce s ostatními subjekty je ředitelkou plánována a její realizace vyhodnocována. Mateřská škola zajišťuje ve spolupráci se ZŠ nejstarším dětem předplavecký výcvik a péči o správnou výslovnost formou logopedických kroužků. Stravování je zajišťováno školní jídelnou při základní škole, jídlo je dováženo do MŠ. V letošním roce ředitelka vykázala v souladu s metodickým pokynem k integraci jedno integrované dítě. Prezentace mateřské školy na veřejnosti je zdokumentována ve školní kronice, na videokazetách a fotografiích.

Organizace uspořádání mateřské školy, vnitřního a vnějšího informačního systému jsou v základních aspektech účelně zajištěny a přes určité dílčí nedostatky, jako je např.

proklamativní charakter mnohé předložené pomocné dokumentace, nebrání zásadně chodu předškolního zařízení. Organizování je hodnoceno jako průměrné.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka se v zásadě snaží o vedení a motivování pracovníků, ale způsobem nedemokratickým, autoritativním. Podle finančních možností umožňuje učitelkám účast na vzdělávacích aktivitách, které ovšem v malé míře přenášejí získané poznatky a zkušenosti do konkrétní vzdělávací činnosti. K motivování svých podřízených nepoužívá vhodných aktivizačních a pozitivně laděných metod a prostředků, proto se její metodická činnost spíše mívá účinkem. I přes svou snahu nepostihuje skutečné potřeby učitelek, podceňuje podmínky školy a často i lidi, se kterými spolupracuje. Ze zjištění je zřejmé, že nedokázala kolektiv lidí, s nímž spolupracuje, získat pro společné cíle.

Ve vedení a motivování pracovníků jsou citelně slabá místa.

Kontrolní mechanismy

Způsob průběžné kontroly provozu je dlouhodobě zaveden a spočívá zejména v kompetencích jednotlivých zaměstnanců. Plán kontrolní a hospitační činnosti, který v písemné formě ředitelka předložila, je spolu s hospitačními kritérii maximalisticky pojatý a tím také nepřehledný a málo funkční. Záznamy z provedených hospitačí (počet u jednotlivých učitelek se výrazně liší) jsou sice obsahově značně obsáhlé, stanovené cíle však nekorespondují s hlavními pedagogickými cíli školy. Závěry vyplývající z hospitačních záznamů nemají pro učitelky často motivující charakter.

Kontrolní mechanismy jsou hodnoceny jako průměrné.

Hodnocení kvality řízení

Na základě zjištěných skutečností je kvalita řízení hodnocena jako průměrná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina a doklady o zařazení mateřské školy do sítě škol
- Evidence dětí
- Personální dokumentace
- Koncepce školy, Roční plán školy
- Analýza uplynulého období práce školy
- Třídní dokumentace - týdenní a dvouměsíční plány, Přehledy výchovné práce
- Dokumentace k logopedické péči, integraci zdravotně postiženého dítěte
- Vnitřní řád mateřské školy
- Režim dne
- Zápisy z pedagogických porad
- Plán kontrolní a hospitační činnosti
- Hospitační záznamy

ZÁVĚR

Negativa:

- nefunkční systém plánování vzdělávací činnosti, odtrženost plánů od reálné pedagogické situace
- přeorganizovanost denního režimu
- dlouhodobě zavedený styl výchovně vzdělávací práce bez využívání progresivních metod a vzdělávacích přístupů
- nedostatečný prostor pro sebevyjádření dětí
- demotivující způsob vedení pracovníků
- málo funkční zpětná vazba

Pozitiva:

- velmi dobrá úroveň osvojení sebeobslužných a hygienických návyků u dětí
- dostatečný prostor pro tělovýchovné aktivity dětí
- dodržování psychohygienických zásad v režimu dne
- dobrá spolupráce se základní školou a zřizovatelem
- dobrá úroveň péče o správnou výslovnost dětí
- dobrá administrativní úroveň vedené povinné dokumentace

Celkově je předškolní zařízení hodnoceno průměrně.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou vzhledem k účelu poskytnutí využívány efektivně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Alena Demlová	Mgr. Alena Demlová, v.r.
Členové týmu	Mgr. Hana Hrubá	Mgr. Hana Hrubá, v.r.

V Uherském Hradišti dne 18. prosince 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. prosince 2000

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Marie Maňásková

Marie Maňásková, v.r,

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad- Referát školství, Na Morávce 1037, 686 01 Uh. Hradiště	2001-01-19	153 13/2001
Zřizovatel Obecní úřad Babice, 687 03	2001-01-22	153 14/2001

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2001-01-09		Připomínky podány.